

Leden Vaste Commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Leden Vaste Commissie voor Immigratie en Asiel
van de Eerste Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

Plaats/datum:
Utrecht, 10 juli 2025

Kenmerk:
2025.006

Onderwerp:
Asielnoodmaatregelenwet

Geachte leden van de Eerste Kamer,

De sector- en belangenorganisaties uit het onderwijs roepen u middels deze gezamenlijke brief op om niet in te stemmen met de Asielnoodmaatregelenwet die donderdag 3 juli jongstleden is aangenomen door de Tweede Kamer. In een aan deze wet toegevoegd amendement is bepaald dat het strafbaar wordt hulp te bieden aan mensen die illegaal in Nederland verblijven. Dit maakt dat mensen die betrokken zijn bij het organiseren of het geven van onderwijs aan kinderen zonder papieren hun werk niet langer goed kunnen doen.

Weliswaar lijkt het recht op onderwijs aan minderjarigen uitgezonderd, maar die status aparte is waarschijnlijk te eng geformuleerd: het zou alleen om lesgeven gaan. Voor de goede uitvoering van ons dagelijks werk is contact met (ongedocumenteerde) ouders cruciaal en dat mag dan niet. Bovendien lijkt het er op dat bijvoorbeeld het verstrekken van een laptop, het verzorgen van een lunch of deelname aan een schoolfeest wel in strijd is met de wet.

Daarmee zou het onderwijspersoneel strafbaar kunnen zijn, net als de voor dit soort activiteiten broodnodige vrijwilligers. Dat kan nooit de bedoeling zijn. Onze taak staat door bezuinigingen en personeelstekorten al onder een veel te grote druk zónder dit soort wetgeving. Bovendien zou deze inperking haaks staan op afspraken die onder grote Haagse druk zijn gemaakt over het verzorgen van schoolmaaltijden aan kinderen of jongeren die zonder lunch naar school komen. Dit soort vragen hoort onzes inziens bovendien sluitend beantwoord te zijn voordat een wet naar de Eerste Kamer wordt gestuurd.

De Asielnoodmaatregelenwet staat, ondanks de uitzondering voor het verstrekken van onderwijs, ook op gespannen voet met het VN-Kinderrechtenverdrag dat Nederland heeft

geratificeerd. Dat dicteert immers niet alleen dat kinderen ongeacht hun herkomst een beroep moeten kunnen doen op ons onderwijs, maar ook recht hebben op een veilige leefomgeving, deelname aan culturele activiteiten, en voldoende ruimte en hulp moeten krijgen om te leren wat goed voor ze is. Onze sector heeft niet voor al deze noden een oplossing, maar minderjarigen die uit een onveilige situatie komen moeten gebruik kunnen maken van de diensten die een schoolomgeving kan bieden: dat biedt rust en houvast. Ook biedt onderwijs voor deze kinderen een stip op de horizon, zij kunnen immers werken aan een mooie toekomst. Door het aan u voorgelegde wetsvoorstel dreigt dat uit zicht te raken.

Wij verwachten dat deze wet allesbehalve rust en houvast zal bieden voor deze kwetsbare kinderen. Vanuit angst zullen ouders zich mogelijk genoodzaakt voelen om kinderen niet naar school te laten gaan, waardoor zij zich niet optimaal ontwikkelen. Wij vrezen dat deze kinderen hierdoor eerder in de illegaliteit verdwijnen terwijl zij recht hebben op onderwijs.

Het huidige wetsvoorstel zorgt op dit moment voor veel onduidelijkheid voor onze sector. Als onderwijsorganisaties pleiten wij voor menselijkheid en daar hoort goed onderwijs bij op een veilige plek voor elk kind. Doorvoering van de Asielnoodmaatregelenwet lijkt deze veiligheid in het geding te brengen.

Het onderwijs kan daarom niet anders dan u met klem te verzoeken deze wet te verwerpen.

Met vriendelijke groet,

Kim van Strien, hoofdbestuurder AOb

Danielle Woestenberg, voorzitter CNV Onderwijs

Lianne ter Steeg, AVS

Freddy Weima, voorzitter PO-Raad

Henk Hagoort, voorzitter VO-raad

Remko Littooij, voorzitter FvOv

Marieke Postma, voorzitter LOWAN

Lobke Vlaming, directeur-bestuurder Ouders & Onderwijs

Marjet Winsemius, directeur Stichting Voor Werkende Ouders

Thijmen Widlak, voorzitter LAKS